

1488. BREDA 14,3 km

www.wandelgidsbrabant.nl

www.wandelgidszuidlimburg.com

Aan de zuidrand van Breda ligt aan een gezellig pleintje Moeke Ginneken. Tijdens deze gemakkelijke wandeling, wandelt u eerst een prachtig stuk langs de Boven Mark en dan passeert u het mooie Turfven. Na een stuk door het Mastbos loopt u over een mooi vlonderpad en passeert u nog een prachtig ven. U struint over de Galderse Heide en via bospadjes bereikt u het hoger gelegen uitkijkpunt Kogelvanger. Na weer een stuk door het bos bereikt u het schitterende kasteel Bouvigne met slotgracht. **(Kasteeltuin open op werkdagen van 09.00 tot 16.00 uur). In het weekend kunt u dus niet de kasteeltuin bezoeken!** Na een stuk langs de Boven Mark komt u bij het gezellige terras van Moeke Ginneken. In de zomer kan er langs de Boven Mark hoog gras staan. Doe deze route bij voorkeur op werkdagen want de kasteeltuin is de moeite waard!

Startadres: Moeke Ginneken, Ginnekenmarkt 17, Breda. Tel: 076-5607020. Geopend: maandag gesloten, dinsdag vanaf 16.00 uur, woensdag en donderdag vanaf 11.30 uur, vrijdag t/m zondag vanaf 11.00 uur. Parkeer op de grote parkeerplaats Schoolakkersplein 25, Breda.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
14,32 km	3.10 uur	16 m	26 m

Wandelgids Limburg
www.wandelgidslimburg.com

1488. BREDA 14,3 km

Vanaf de parkeerplaats Schoolakkerplein, loopt u richting kerktoren van de Laurentiuskerk. Bij huisnr. 19 gaat u L (Viandenlaan). Negeer zijweg links. Aan de ongelijke 4-sprong voor huisnr. 18 gaat u R (Raadhuisstraat). Bij huisnr. 17 komt u links bij Moeke Ginneken, waar u kunt starten met koffie.

1. Met uw rug naar de ingang gaat u R (Raadhuisstraat). Negeer zijwegen. Na 150 m gaat de Raadhuisstraat, met rechts de Valkrustdreef, over in de Ulvenhoutselaan. Let op! 20 m verder tegenover huisnr. 11 gaat u bij paaltje R het park in en volg het (voet)pad, dat meteen naar links buigt. Aan de klinkerweg gaat u R en vlak voor de brug en herenhuis (nr.2) met o.a. 7 slaapkamers gaat u L over het pad met rechts de gracht. Aan de omgekeerde Y-splitsing gaat u RD verder langs de gracht. Aan de 3-sprong bij zitbank gaat u RD en dan steekt u meteen aan de 4-sprong R (80), via het Vrijlandtbruggetje, de Mark, die tot Breda meestal de Boven Mark wordt genoemd, over.

(Dit bruggetje is in jan. 2004 aangelegd en is ontworpen naar het voorbeeld van het verdwenen Kippenbruggetje in de Bieberglaan. Het is genoemd naar dominee Theo Vrijlandt).

Vorbij klaphek volgt u RD het grindpad. Aan de 4-sprong bij wandelknooppunt (wkp) 60 gaat u via klaphek RD (17/18). Na 15 m gaat u aan de 3-sprong bij infobord en volgend wkp 60 L (18)

(U wandelt nu door het mooie Markdal met rechts de grote tuin van Kasteel Bouvigne waar u straks doorheen loopt).

Steek na 400 m het asfaltpad over en loop RD over het brede grindpad. Aan de T-splitsing bij wkp 18 gaat u R (4/7) over de brug en na 10 m gaat u L over het grindpad verder door het Markdal. Na 600 m passeert u een klaphek en volg verder RD het pad.

2. 300 m verder aan de kruising bij zitbank, brug en wkp 7 gaat u RD over het begroeide graspad met links de beek Boven Mark en rechts de tuin (afhankelijk van jaargetijde slecht te zien) van Landgoed Nuwenhuys, een rijksmonumentale langgevelboerderij, die voor het eerst genoemd is in 1425.

(Loop rechts langs het ijzeren hek. In de zomer kan er hoog gras staan, maar niet veel brandnetels).

Na 600 m gaat u aan het einde van het pad L en meteen daarna aan de kruising bij brug en zitbank gaat u RD (08) over het begroeide graspad verder langs de beek. (Ook hier kan hoog gras staan).

(150 m verder passeert u rechts een rijksmonumentale Brabantse langgevelboerderij (1821)).

Na 400 m buigt het pad naar rechts en volgt u de bomenlaan door het bos. Aan de T-splitsing gaat u R over de bosweg. U passeert een afsluitboom en voorbij rechts staande mooie zitbank gaat u aan de 4-sprong bij woning L over de bosweg, (U verlaat de gele pijl). Na 300 m steekt u de doorgaande weg (Galderseweg) en fietspad over en gaat u RD over het bospadje. Na 10 m gaat u aan de T-splitsing R.

3. Aan de 4-sprong) gaat u L (Boswachterspad) met rechts een gracht

(Als u hier 10 m RD loopt, komt u bij oorlogsmonument/fusilladeplaats. Op 5 okt. 1944 werden hier vier verzetslieden gefusilleerd. Zij waren een dag eerder gevangen genomen bij een Duitse overval op een illegale radiopost in de Vloeiweide).

Negeer zijpad links.

(Tip: Als u 10 m vóór de zitbank links door het bos omhoog loopt, dan heeft u voorbij de paaltjes rechts prachtig uitzicht over het Turfven, in de winter een populaire schaatsplek).

Voorbij de zitbank, een genietplekje, volgt u het pad met links het Turfven. Aan de 3-sprong bij zitbank en wkp 6 gaat u L (8) met links weer het mooie ven. Negeer zijpad links. 400 m verder gaat u aan de T-splitsing bij wkp 8 R (41) en meteen daarna aan de 3-sprong bij volgend wkp 8 gaat u L (10) over het brede zandpad. Negeer zijpaden en blijf het pad geruime tijd RD volgen. Na 750 m gaat u aan de 4-sprong bij picknickbank, een mooie pauzeplek na 6,6 km, RD richting vlonderpad. Volg het mooie vlonderpad door het natuurgebied langs een zitbank. Aan het einde volgt u RD het bospad.

4. Aan de 4-sprong bij afsluitboom gaat u R over de grindweg met rechts de bosrand. Voorbij de boerderij en afsluitboom volgt u RD het bospad. Negeer zijpad links. Aan de T-splitsing gaat u R (Hert) over de zandweg, die naar links buigt. Aan de 3-sprong bij zitbank en rechts mooi uitzicht op het ven gaat u RD het bos in. Negeer bospaadje links. Aan de Y-splitsing gaat u L over de veldweg. *(U verlaat het Hert)*. Negeer meteen zijpad links. Aan de 4-sprong gaat u RD langs infobord "Militair oefenterrein Galderse Heide". Aan de T-splitsing gaat u L over de brede zandweg. Negeer smal paadje rechts en na 10 m volgt u de zandweg die naar rechts buigt. Let op! Na 30 m gaat u aan de 4-sprong R over het smalle paadje door de heide. Aan de volgende 4-sprong gaat u R over het iets bredere pad langs enkele witte berken. Aan de ongelijke 4-sprong, met rechts een afgezaagde 2-stammige boom, gaat u L dwars door de heide. Negeer zijpaadjes scherp rechts. *(Rechts ziet u een zandvlakte)*.

5. Let op! Aan het einde van het heidepaadje steekt u haaks R de smalle zandstrook over en gaat u RD (gele stip op boom) over het smalle paadje met rechts grasland en links bomen. Volg geruime tijd het mooie paadje over de Galderse Heide. Aan de 5-sprong bij paaltjes gaat u RD over de zandweg. Aan de ongelijke 4-sprong gaat u R over het pad naast de zandweg. Voorbij infobordje gaat u aan de 3-sprong L (Zevenlindendreef) en ga dan na 10 m R over het zandpad. Na 100 m gaat u aan de 4-sprong L (pijl). Negeer zijpaden rechts en volg het zandpad dat naar links buigt. Aan de 4-sprong gaat u R. Meteen daarna aan de ruime 4-sprong bij zitbank gaat u RD (fr.36/Hert) over de bosweg.

Aan de 3-sprong bij zitbank gaat u L (Staldreef). Na ruim 100 m gaat u aan de 3-sprong bij paaltjes R het verharde pad omhoog. Boven komt u bij een zitbank en uitkijkpunt waar u mooi uitzicht heeft over het natuurgebied Kogelvanger, een voormalig militair oefenterrein.

6. Loop hetzelfde pad terug omlaag en aan de T-splitsing bij paaltjes, gaat u R. Negeer zijpaden. Aan de ongelijke 5-sprong bij wkp 5 gaat u RD (4) over de brede zandweg. Aan de 3-sprong bij wkp 4 gaat u R (17/18). Na 50 m gaat u aan de 4-sprong bij wkp 4 R (18) over de zandweg langs de picknickbank. U passeert rechts een zitbank en 30 m verder gaat u aan de 3-sprong bij kabouterpaal L over het bospad. Aan de Y-splitsing, bij volgende kabouterpaal, gaat u R. Aan de 3-sprong gaat u L verder over het brede pad. Aan de 4-sprong, met links een afgezaagde boom, gaat u RD. Aan de ruime 4-sprong van zandwegen en picknickbank gaat u RD (Speelbos), langs de hoge naaldbomen. Na 20 m negeert u zijpaadje links en 30 m verder gaat u L (gele stip) over het bospaadje langs de houten palen. Na 40 m gaat u aan de 4-sprong, met rechts enkele klimpalen, RD. Aan de omgekeerde Y-splitsing gaat u RD en meteen daarna aan de 4-sprong bij picknickbank gaat u verder RD. Aan het einde loopt u RD over het speelveld.

7. Aan het einde van het speelveld gaat u L langs het rood-wit paaltje en ga dan meteen, voor de asfaltweg, R over het pad. Steek de doorgaande weg over en bij de inrit van het prachtige kasteel Bouvigne, dat in de 15^e eeuw voor het eerst werd genoemd, gaat u R langs de gracht.

(In het weekend is de kasteeltuin gesloten. Ga dan aan de kruising voor de inrit L over het pad en ga dan verder bij punt 8).

Aan de 3-sprong gaat u L over de klinkerweg. Na 50 m gaat u bij bord "receptie" L, het gebouw van het Waterschap Brabantse Delta, binnen, dat sinds 1973 de eigenaar is van deze historische buitenplaats. Loop binnen RD de trap omlaag, ga door de deur naar buiten en loop RD de brug over.

(U kunt nu zelf struinen door het kasteelpark of de beschrijving volgen. Voor meer info zie onderaan de beschrijving [Landgoed Bouvigne](#)).

Volg RD de klinkerweg tot bij het kasteel. *(Vanaf de brug heeft u mooi uitzicht op de slotgracht)*. Loop terug naar de 3-sprong, met rechts de hoofdpoot, en ga L over het grindpad richting kapel. Na de brug gaat u aan de 4-sprong L en neem meteen het eerste pad L langs de slotgracht. Neem het tweede pad R met links de gracht. Aan de 4-sprong bij brug gaat u R. Aan de 3-sprong gaat u L en na 10 m, aan de volgende 3-sprong, gaat u R langs de kapel. Meteen na de kapel gaat u aan de 3-sprong RD en 10 m verder gaat u aan de volgende 3-sprong R langs een picknickbank met rechts het gazon.

Aan de 4-sprong gaat u RD over de brug en ga dan meteen L over het grindpad door de rozentuin.

Neem het eerste pad R langs het stenen beeld. Aan de T-splitsing gaat u L terug naar de ingang van het Waterschap. Loop door het gebouw naar de uitgang en ga R over de klinkerweg. Aan de T-splitsing gaat u R langs de slotgracht. Aan de kruising bij de inrit gaat u RD over het pad langs de weg met mooi uitzicht op het schitterende kasteel.

8. Voorbij de slotgracht negeert u inrit rechts en 10 m verder gaat u R (60) over het grindpad. Aan de 4-sprong bij brug gaat u RD (60). Aan de 3-sprong bij wkp 60 gaat u RD (13/62).

Auteur: Jos Wlazlo.

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij Wandelgids Zuid-Limburg. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, veelevoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

Landgoed Bouvigne

Aan het einde van de 15^e eeuw werd ter plaatse van het huidige kasteeltje Bouvigne een stenen huis gebouwd dat we kennen onder de naam Boeverijen. De familie Van Brecht is vermoedelijk de eerste eigenaar van het kasteel; zij zijn eerstgenoemde op een ingemetselde tegel (1494). Ze gebruikten het kasteel als zomerresidentie. In de wat koudere jaargetijden trokken ze naar de stad.

Het stenen huis werd in 1548 door Jan van Brecht vervangen door een nieuw huis, dat was voorzien van een torentje en gedeeltelijk omgracht. Jan Baptist Keermans kocht het in 1611 en verbouwde het kasteeltje tot de huidige vorm. Ook is hij verantwoordelijk voor de structuur van het landgoed met zijn grachten en dreven, die nu nog grotendeels aanwezig is.

Vanaf 1614 hebben acht prinsen het kasteel in het bezit gehad. Sinds 1930 is het kasteel in handen van de overheid. In 1930 kocht de gemeente Ginneken en Bavel het landgoed aan. De gemeente verhuurde het kasteel vervolgens aan de Pius X-stichting/Catechisten. Na een grenswijziging in 1942, komt het landgoed in het bezit van de gemeente Breda.

Op het landgoed bevinden zich o. a. een kapel, koetshuis en het Hof van Bouvigne. Het hof van Bouvigne doet vandaag de dag dienst als hoofdkantoor van Waterschap Brabantse Delta, dat sinds 1972 eigenaar van het landgoed is. Het landgoed heette niet altijd 'Bouvigne'. Tot 1802 werd de naam 'Boeverijen' gebruikt. Waarschijnlijk heeft de toenmalige eigenaar Ruysch de naam verfranst, naar de mode van die tijd.

Van 1930 -1970 waren de Catechisten (Pius X- stichting), een religieuze organisatie die zich vooral richtte op de maatschappelijke problemen van de zwakkere meisjes in de - hoofdzakelijk Brabantse - samenleving, de bewoners van het landgoed. Het catechistenwerk van mgr. Frencken betekende een toename van activiteiten, die gehuisvest moesten worden. Er werd een vakantiehuis gebouwd voor de huisvesting van arbeidersmeisjes. Ook kwamen er diverse gebouwen voor een sociale school, een dienstbodeopleiding, een algemeen meisjeskamp, de opleiding voor gezinsverzorgsters en een vormingscentrum met cursuswerk voor moeders en meisjes. Naast gebruiksgebouwen werd in 1932 vanwege het sterk religieuze karakter van de activiteiten ook een kapel gebouwd. Deze kapel is gemoderniseerd en geschikt gemaakt als vergaderruimte voor het algemeen bestuur van waterschap

Op het landgoed bevinden zich drie prachtige kasteeltuinen een Franse, Engelse en Duitse. In 2010 is ook de boomgaard, die oorspronkelijk aan de zuidzijde van het landgoed lag, in ere hersteld. De tuinen zijn aangelegd in de periode tussen ± 1913 en de jaren dertig van de vorige eeuw en geheel in overeenstemming met de toen heersende smaak. Opvallend zijn daarbij de vele soorten fuchsia's en de bijzondere beeldencollectie.

In de Duitse tuin bevindt zich een klein gebouwtje: de grafkapel van Mgr. Frencken, de geestelijke leider van de catechisten. Toen de catechisten in 1971 Bouvigne verlieten, kreeg hij een andere rustplaats.

De grafkapel is sinds 2016 in gebruik als bijzondere begraafplaats. Hier zijn de twee meisjes Mia Rutjes en Mollekek Bijkerk die in de Boldershof, een r-k internaat voor zwakzinnige meisjes in Druten (nabij Nijmegen) woonden, herbegraven. Ze stierven in 1940 door de ontberingen van de evacuatie vanuit Druten naar Breda. De meisjes werden tijdelijk in de tuin van het kasteel begraven met de bedoeling dat ze later elders herbegraven zouden worden. De graven in de kasteeltuin kwamen in 2015 bij toeval aan het licht toen Neel van de Oever een boek schreef over de geschiedenis van het internaat in Drunen.

Voorbij klaphek steekt u RD fietspad over en ga dan meteen L (13) over het pad. Voorbij klaphek volgt u RD het pad langs de Boven Mark. Aan de T-splitsing bij wkp 13 gaat u R (14) de brug over en u loopt RD Breda binnen. Voorbij de rijksmonumentale Laurentiuskerk (1902) gaat u voor het plein L, langs huisnr. 12. Aan de schuine T-splitsing gaat u R (Ginnekenweg). Na 30 m komt u rechts bij Moeke Ginneken, de sponsor van deze wandeling, waar u nog iets kunt eten of drinken. Het personeel verneemt graag wat u van de wandeling vindt. (Volg RD de weg en aan de ongelijke kruising voor huisnr. 18 gaat u L (Viandenlaan) terug naar de parkeerplaats.